

תוכן עניינים

1.	מבוא	3
2.	מתודולוגיה	3
3.	סקירת ספרות	4
4.	דיון	12
5.	סיכום ומסקנות	13
6.	ביבליוגרפיה	14
7.	רשימת תרשימים ואיורים	16

רשימת איורים ותרשימים

- איור 1 : צמיחה של ענף ההיי טק בהשוואה לגידול בתמ"ג בין השנים 1998-2014 3
- איור 2: פריון העבודה הממוצע לעובד בשנת 2015, לפי שווי כוח קניה בדולרים; ממוצע מדינות ה-OECD = 100 **שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.**
- איור 3 : הפריון לעובד בישראל בענפי המשק בהשוואה למדינות ה-OECD **שגיאה! הסימניה אינה מוגדרת.**

1. מבוא

ענף ההיי טק הישראלי נחשב ל"קטר של המשק", המוביל את המשק הישראלי בצמיחה, בייצוא. החל משנות התשעים שמה המדינה דגש על השקעה רבה בתעשיות עתירות ידע, וענף ההיי טק בראשן, במטרה ליצור מקומות עבודה, לקדם את הייצוא ולתרום לחלחול של טכנולוגיות מתקדמות לענפי התעשייה השונים.

עבודה זו עוסקת השפעת מדיניות הממשלה על ההיי טק הישראלי במונחי תוצר, פרויקט ורווחה חברתית, תוך הצגת תמונת המצב בענף ההיי טק, על הצלחותיו, מגבלותיו והאתגרים עימם הוא מתמודד, לצד מדיניות הממשלה בהשקעותיה בענף ההיי טק במרוצת השנים. העבודה שמה למטרה לבדוק באופן תיאורטי את השפעת מדיניות הממשלה, תוך כדי התבססות על ניתוח עיוני של מאמרים, ניירות מדיניות ונתונים כלכליים שונים שפורסמו בנושא.

בחלקה הראשון של העבודה אסקור באופן תיאורטי את מצב ענף ההיי טק, מדיניות הממשלה ומשמעות השקעותיה בו על מבחינת פרויקט ומחקר ופיתוח. חלקה השני של העבודה יוקדש לדיון וניסיון לאינטגרציה של הנתונים השונים, בעוד שחלקה האחרון של העבודה יוקדש לסיכום.

2. מתודולוגיה

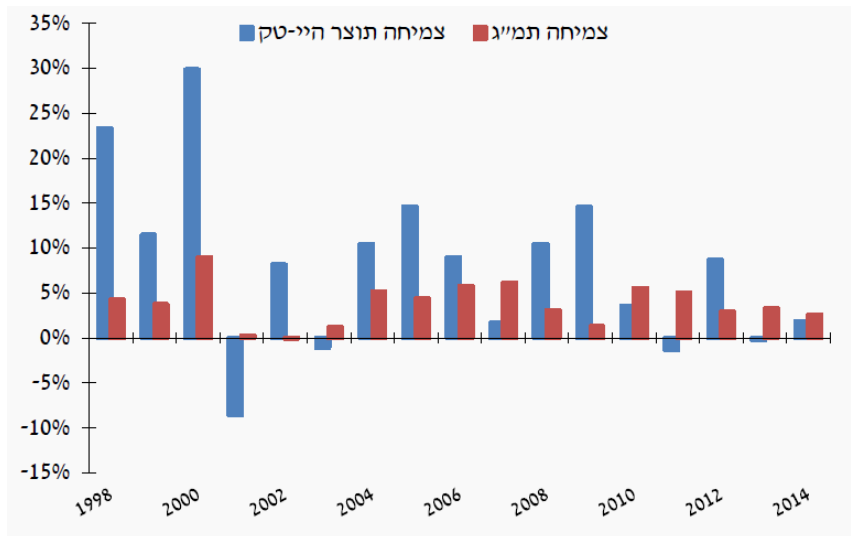
שאלת מחקר : כיצד משפיעה מדיניות ממשלת ישראל על ההיי טק הישראלי במונחי תוצר, פרויקט העבודה ורווחה חברתית?

על מנת לבדוק את שאלת המחקר נתבסס על מאמרים רלוונטיים לנושא ועל פרסומים רשמיים של מדינת ישראל בנושא, תוך ניתוחם באופן עיוני.

3. סקירת ספרות

מגזר ההיי טק בישראל מורכב ממספר ענפים עיקריים: ענף האלקטרוניקה, ענף התרופות, ענף טכנולוגיות צבאיות וכלי טייס וענף השירותים והתוכנה. על פי נתוני משרד האוצר לשנת 2016, תורף ענף ההיי טק כ-9% מהתמ"ג הישראלי ואחראי על העסקת 12% מהשכירים במשק. ענף ההיי טק הישראלי מתבסס על קיומן של חברות סטארט אפ (חברות הזנק) רבות, הזכות להשקעות הון סיכון מגורמים שונים במשק, בהם גופים ממשלתיים, קרנות הון סיכון ומשקיעים פרטיים. לצד חברות אלה, קיימות במשק חברות היי טק בינוניות וגדולות, שהתבססו ומייצרות מוצר או תוכנה אותה הן מוכרות, הן בארץ והן בעולם (משרד האוצר, 2016; Teubal and Luukkonen, 2006).

בשלושת העשורים האחרונים, נחשב מגזר ההיי טק לאחד המגזרים המובילים במשק הישראלי. הדבר בא לידי ביטוחי בשיעורי צמיחה גבוהים, העוברים באופן משמעותי את שיעור הצמיחה הכללי של המשק עד פי שניים ויותר. כך, למשל, שיעור הצמיחה הממוצע של ענף ההיי טק בישראל בין השנים 1998-2012 9% בשנה. זאת, עד סוף העשור הראשון של שנות האלפיים ותחילת העשור השני (2008-2013), אז חווה הענף טלטלה לא פשוטה בשל משבר הסאב פריים בארצות הברית, והשפעתו על מדינות אירופה. מאז הצליח הענף להתאושש, אך לא להגיע לאותם שיעורי צמיחה כבעבר. יש לציין, כי ענף ההיי טק הינו אחד מענפי המשק המובילים גם בתחום הייצוא ובתחום המחקר והפיתוח (משרד האוצר, 2016; דוח הרשות לחדשנות, 2017).

איור 1 : צמיחה של ענף ההיי טק בהשוואה לגידול בתמ"ג בין השנים 1998-2014

ענף ההיי טק הישראלי נחשב גם לשם דבר בקרב מדינות העולם. על פי המדד של אוניברסיטת קורנל מארה"ב (Dydude and Cornell University INSEAN, and WIPO 2017, P. 238) כפי שמופיע בתוך Olszewska, 2018), ישראל נחשבת למדינה מובילה בכל הקשור לחדשנות, לכמות עסקאות ההון סיכון (השקעות בחברות הזנק) ביחס לכמות העסקים, ובכלל הקשור לכמות החוקרים. בהקשר זה, יש לציין כי מחקרים מראים כי קיים קשר חיובי בין רמת ההשקעה של חברות הון סיכון בחברות הזנק במשק, לבין מידת החדשנות שלו. סיבה נוספת התורמת